

Інноваційні ідеї та сучасні підходи щодо формування дієвого бібліотечного фонду

Підготувала: Т.Б. Кравець

*(методист відділу виховної роботи і
здорового способу життя ЧОІППО
ім. К.Д. Ушинського)*

Нормативні документи

- Закон України «Про освіту»
- Закон України «Про повну загальну середню освіту»
- Постанова КМУ від 23 січня 2019 р. № 41
(зі змінами, внесеними постановами КМУ
№ 957 від 13 жовтня 2020 р., №487 від 19.05.2021 «Порядок
забезпечення підручниками та посібниками здобувачів повної
загальної середньої освіти і педагогічних працівників»
- Наказ МОНУ від 02 грудня 2013 р. №1686 «ІНСТРУКЦІЯ про
порядок комплектування та облік підручників і навчальних
посібників у бібліотечних фондах загальноосвітніх, професійно-
технічних навчальних закладів та вищих навчальних закладів I-II
рівнів акредитації

Повна загальна середня освіта здобувається на таких рівнях::

- початкова освіта - перший рівень повної загальної середньої освіти, що передбачає виконання учнем вимог до результатів навчання, визначених державним стандартом початкової освіти;
- базова середня освіта - другий рівень повної загальної середньої освіти, що передбачає виконання учнем вимог до результатів навчання, визначених державним стандартом базової середньої освіти;
- профільна середня освіта - третій рівень повної загальної середньої освіти, що передбачає виконання учнем вимог до результатів навчання, визначених державним стандартом профільної середньої освіти.

Форми здобуття повної загальної середньої освіти:

- **інституційна**
 - очна (денна, вечірня),
 - заочна (на рівнях базової та профільної середньої освіти),
 - дистанційна,
 - мережева;
 - **індивідуальна**
 - екстернатна,
 - сімейна (домашня),
 - педагогічний патронаж;
 - **дуальна форма** (може здобуватися профільна середня освіта професійного спрямування).
-

Тривалість здобуття повної загальної середньої освіти

- початкова освіта здобувається протягом чотирьох років;
 - базова середня освіта здобувається протягом п'яти років;
 - профільна середня освіта здобувається протягом трьох років.
 - Тривалість здобуття повної загальної середньої освіти на кожному її рівні може бути змінена (подовжена або скорочена) залежно від форми здобуття освіти, результатів навчання та/або індивідуальної освітньої траєкторії учня.
-

Держава гарантує безоплатне забезпечення здобувачів повної загальної середньої освіти підручниками та посібниками незалежно від форми здобуття ними повної загальної середньої освіти шляхом

- видання, повторного видання,
- зберігання, доставки, перерозподілу,
- формування та використання резервних фондів,
- розміщення у форматі pdf електронних версій посібників (у тому числі словників) та підручників (крім електронних) на спеціальному інформаційному ресурсі та/або визначених МОН веб-сайтах

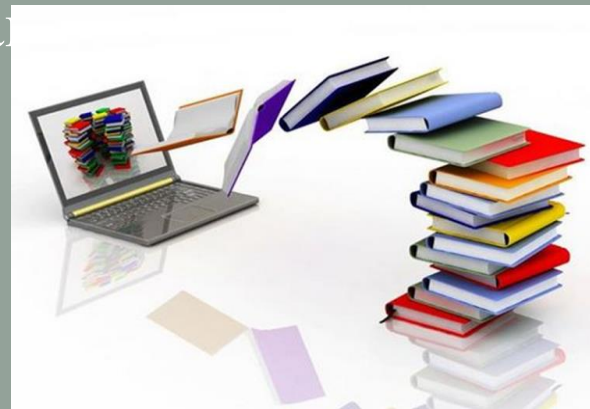
Забезпечення електронними підручниками

- Забезпечення електронними підручниками, право використання яких придбано за кошти державного бюджету, здійснюється шляхом розміщення таких підручників (гіпертекстових посилань на них) в Інтернеті, зокрема на спеціальному інформаційному ресурсі та/або визначених МОН веб-сайтах, з наданням відповідного доступу до таких підручників.
- До завершення експерименту щодо використання в освітньому процесі електронних підручників забезпечуються здобувачі освіти і педагогічні працівники експериментальних закладів загальної середньої освіти.

Видання підручників

Видання підручників (крім електронних) та посібників, а також придбання прав на використання електронних підручників здійснюється за результатами відборів, що організовуються МОН

- Конкурсний відбір підручників (крім електронних) оголошується МОН щороку не пізніше 30 вересня, а посібників та електронних підручників - протягом року (у разі потреби).
-

- Державна установа, що належить до сфери управління МОН, з урахуванням обсягів фінансування може забезпечувати створення підручників (крім електронних) та посібників шляхом формування на підставі договорів авторських колективів у разі, коли з окремого навчального предмета (інтегрованого курсу) та/або окремої назви підручника або посібника на конкурсний відбір не подано жодного підручника або посібника.
- У такому разі видання підручників та посібників здійснюється за рішенням МОН без проведення конкурсного відбору.

МОН формує та оприлюднює щороку до 15 травня на власному офіційному веб-сайті перелік підручників та посібників, в яких у наступному році є потреба, у розрізі навчальних предметів (інтегрованих курсів) та назв.

Лист МОНУ від 21 травня 2021 р. №1/11-3597 «Потенційним авторам/упорядникам щодо переліку підручників, в яких у 2022 році є потреба»

- 1. Перелік назв підручників для 5 класу ЗЗСО;
 - 2. Перелік назв підручників для 9 класу ЗЗСО;
 - 3. Перелік назв підручників для ЗЗСО для осіб з порушенням інтелектуального розвитку (5, 9 класи);
-

Визначення потреби

здійснюється відповідно до прогнозованої кількості здобувачів повної загальної середньої освіти з урахуванням їх максимальної кількості за наступні п'ять років,

відповідно до фактичної кількості педагогічних працівників закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти,

заявок закладів фахової передвищої, вищої та післядипломної педагогічної освіти.

Інформацію про прогнозовану кількість здобувачів повної загальної середньої освіти і потребу в підручниках та посібниках подають структурні підрозділи освіти і науки обласних, держадміністрацій до МОН щороку .

Видання підручників та посібників здійснюється:

один раз на п'ять навчальних років з розрахунку до 120 відсотків максимальної кількості здобувачів освіти за наступні п'ять навчальних років та фактичної кількості педагогічних працівників

у разі коли прогнозована кількість здобувачів освіти за наступні п'ять навчальних років зменшується, видання підручників з розрахунку 100 відсотків максимальної кількості здобувачів освіти за наступні п'ять навчальних років та фактичної кількості здобувачів освіти і педагогічних працівників.

Пункт 12 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 487 від 19.05.2021

Підручники (крім електронних) з окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів), що були раніше видані за кошти державного бюджету, за рішенням МОН можуть бути повторно видані, у тому числі іншим видавцем, без проведення конкурсного відбору з урахуванням результатів їх повторного вибору закладами освіти.

- якщо сумарний узагальнений результат повторного вибору закладами освіти з однієї назви підручників менше 40 тис., - один підручник;
 - якщо сумарний узагальнений результат повторного вибору закладами освіти з однієї назви підручників від 40 до 100 тис., - не більше двох підручників, за умови отримання кожним підручником узагальненого результату не менше 20 тис.;
 - якщо сумарний узагальнений результат повторного вибору закладами освіти з однієї назви підручників більше 100 тис., - не більше трьох підручників, за умови отримання кожним підручником узагальненого результату не менше 20 тис.
-

- Видання підручників для здобувачів повної загальної середньої освіти з особливими освітніми потребами здійснюється з розрахунку до 160 відсотків їх прогнозованої кількості;
- видання посібників здійснюється з урахуванням обсягів фінансування.

Терміни використання підручників

- Строк використання підручників та посібників (крім навчально-методичних (методичних) становить п'ять навчальних років (крім випадку впровадження нового державного стандарту відповідного рівня повної загальної середньої освіти), а електронних підручників для експериментальних закладів загальної середньої освіти - до завершення експерименту.

Доставка підручників

- Доставка підручників (крім електронних) та посібників до структурних підрозділів освіти і науки обласних, держадміністрацій для подальшого їх поширення серед закладів освіти організується державною установою, що належить до сфери управління МОН.
- У межах адміністративно-територіальних одиниць доставку і отримання закладами освіти підручників та посібників організовують відповідні місцеві держадміністрації за рахунок коштів місцевих бюджетів протягом **15 календарних днів** з дня надходження підручників та посібників.
- Доставка підручників (крім електронних та виданих рельєфно-крапковим шрифтом чи збільшеним шрифтом), визначених за результатами конкурсних відборів, здійснюється до початку навчального року.

Дані про доставку та облік підручників, виданих за державним замовленням за рахунок державних коштів вносяться до ІСУО

- **Ресурсне (інформаційне, науково-методичне, матеріально-технічне) забезпечення**

Інформаційне забезпечення учасників освітнього процесу здійснюється шляхом надання доступу до публічних освітніх, наукових та інформаційних ресурсів, у тому числі до Інтернету, надання електронних підручників та інших мультимедійних навчальних ресурсів у порядку, визначеному законодавством.

□ створення та функціонування спеціального інформаційного ресурсу в Інтернеті, на якому у вільному доступі в повному обсязі розміщуються безоплатні електронні версії підручників або електронні підручники для здобуття повної загальної середньої освіти, а також інші навчальні матеріали, повністю чи частково виготовлені за кошти державного бюджету.

□ <https://imzo.gov.ua/>

Здобувачі повної загальної середньої освіти та педагогічні працівники забезпечуються безоплатно електронними підручниками та посібниками, право використання яких придбано за кошти державного бюджету, шляхом розміщення таких підручників та посібників (гіпертекстових посилань на них) в Інтернеті, зокрема на спеціальному інформаційному ресурсі - Національній освітній електронній платформі.

The logo features a blue background with white text. On the right side, there are several white, curved lines that resemble a stylized 'N' or a series of concentric arcs. The text is arranged in four lines, reading from top to bottom: 'НАЦІОНАЛЬНА', 'ОСВІТНЯ', 'ЕЛЕКТРОННА', and 'ПЛАТФОРМА'.

**НАЦІОНАЛЬНА
ОСВІТНЯ
ЕЛЕКТРОННА
ПЛАТФОРМА**

КОНЦЕПЦІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

<https://lms.e-school.net.ua>

- **На платформі доступні матеріали для 5-11 класів:**
- відеоуроки;
- тести;
- матеріали для самостійної роботи з 18 основних предметів: українська література, українська мова, біологія, біологія та екологія, географія, всесвітня історія, історія України, математика, алгебра, алгебра і початки аналізу, геометрія, мистецтво, основи правознавства, природознавство, фізика, хімія, англійська мова та зарубіжна література.

ІНСТРУКЦІЯ про порядок комплектування та облік
підручників і навчальних посібників у бібліотечних
фондах загальноосвітніх, професійно-технічних
навчальних закладів та вищих навчальних закладів I-II
рівнів акредитації

НАКАЗ МОНУ ВІД 02 ГРУДНЯ 2013 РОКУ №1686

Ця Інструкція встановлює єдині вимоги до комплектування та обліку підручників і навчальних посібників у бібліотечних фондах.

Безпосередньо роботу з комплектування та обліку підручників і навчальних посібників здійснює бібліотекар навчального закладу, а у разі його відсутності - інша особа, визначена керівником навчального закладу.

Комплектування та облік підручників і навчальних посібників

1. Навчальні заклади забезпечуються підручниками і навчальними посібниками в установленому законодавством порядку.
 2. Бібліотечні фонди навчальних закладів комплектуються підручниками і навчальними посібниками згідно із затвердженим Міністерством освіти і науки України переліком підручників і навчальних посібників, що мають відповідний гриф МОНУ.
 3. *Комплектування бібліотечних фондів навчальних закладів підручниками і навчальними посібниками, виданими за державним замовленням, здійснюється з урахуванням вимог постанови Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 року №781 (втратила чинність))*
 4. Облік підручників і навчальних посібників повинен сприяти збереженню, правильному формуванню і використанню бібліотечного фонду навчального закладу, відображати надходження, загальну кількість і розподіл підручників і навчальних посібників по класах (групах), вибуття навчальних підручників і посібників з бібліотечних фондів. Підручники і навчальні посібники обліковуються і зберігаються окремо від інших документів бібліотечного фонду.
-

5. Обліку підлягають усі підручники і навчальні посібники, що знаходяться у бібліотечних фондах навчальних закладів.

До процесу обліку підручників і навчальних посібників належать: прийом, штемпелювання, реєстрація надходження підручників і навчальних посібників, їх вилучення, а також контроль за їх використанням та зберіганням.

6. Облік підручників та навчальних посібників ведеться груповим способом і відображається у «Книзі сумарного обліку бібліотечного фонду підручників і навчальних посібників» (додаток 1), а також у Реєстраційній картотеці руху підручників і навчальних посібників на картках стандартного розміру (додаток 2). Картки з коротким бібліографічним списком видань (автор(и), назва, рівень, видавництво, рік видання) розставляються у картотеці по класах, а в них - за алфавітом назв підручників. |

**Додаток 1. «Книга сумарного обліку бібліотечного фонду
підручників і
навчальних посібників»**

Частина I. Надходження до фонду

Частина II. Вибуття з фонду

Частина III. Підсумки руху підручників і навчальних посібників

**КНИГА
СУМАРНОГО ОБЛІКУ
БІБЛІОТЕЧНОГО ФОНДУ**

Назва навчального закладу

Початок «__» _____ 20__ р.

Закінчення «__» _____ 20__ р.

Списання

Непридатні до користування підручники та навчальні посібники списуються комісією, до складу якої входять директор школи або його заступник, бібліотекар, 1-2 вчителі, працівник бухгалтерії, яка обслуговує школу. В акті на списання зазначаються автор і назва підручника, рік видання, ціна, кількість примірників, що списуються, і сума. Число списаних за актом примірників підручника і кількість, що залишилася реєструється у «Книзі сумарного бібліотечного фонду шкільних підручників і навчальних посібників» і в «Реєстраційній картотеці руху підручників».

НАКАЗ МОНУ від 22.08.2017 № 1228

“Про внесення змін до Інструкції про порядок комплектування та облік підручників і навчальних посібників у бібліотечних фондах загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладів та вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації”]

«Списання здійснюється на підставі акта про списання з балансу бюджетних установ і організацій вилученої з бібліотеки літератури за формою згідно з додатком 4 до цієї Інструкції

Станом на 01 січня кожного року на підставі акта та Книги сумарного обліку підручників і навчальних посібників бібліотечного фонду бібліотекар робить звірку руху підручників і навчальних посібників.

Списані згідно з актом підручники і навчальні посібники передаються до установ, що займаються заготівлею вторинної сировини. Кошти, одержані від списаних підручників і навчальних посібників, перераховуються на відповідний поточний рахунок загальноосвітнього, професійно-технічного навчального закладу чи вищого навчального закладу I-II рівнів акредитації і **повинні бути використані для придбання необхідних навчальних підручників і посібників.**

Придбання підручників та посібників здійснюється у порядку, визначеному законодавством, у осіб, які мають виключні майнові права на зазначені підручники та посібники.

Лист МОНУ від 22.09. 2021 №1/11-6999 «Про переліки назв підручників для 9 класу ЗЗСО, які плануються до видання у 2021/2022 навчальному році»

- Перелік назв підручників для 9 класу ЗЗСО, з яких планується проведення конкурсного відбору у 2021/2022 навчальному році;
 - Перелік назв підручників для 9 класу ЗЗСО, які плануються до повторного видання у 2022 році;
-

НАКАЗ МОНУ від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів ЗЗСО (терміни впровадження)

- **2022/2023 н.р.-для 5-х класів ЗЗСО;**
- **2023/2024 н.р.-для 6-х класів ЗЗСО;**
- **2024/2025 н.р.-для 7-х класів ЗЗСО;**
- **2025/2026 н.р.-для 8-х класів ЗЗСО;**
- **2026/2027 н.р.-для 9-х класів ЗЗСО.**

5-й клас НУШ

- Наказ МОНУ від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти».
 - Наказ МОНУ від 12.07.2021 №795 «Про надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» модельним навчальним програмам для закладів загальної середньої освіти»
 - Наказ МОНУ від 10.08.2021 №898 «Про внесення змін у додаток до наказу МОНУ від 12.07.2021 №795
-

**Презентацію
закінчено**

**Дякую за
увагу**

meme-arsenal.ru